

**A Strukturális változásokhoz való alkalmazkodás segítése GINOP-5.3.10-VEKOP-17-2017-00001
kiemelt projekt megvalósítása, eredményei**

Projekt címe	A Strukturális változásokhoz való alkalmazkodás segítése
Azonosító	GINOP-5.3.10-VEKOP-17-2017-00001
Kedvezményezett	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Minisztérium és fővárosi/vármegyei kormányhivatalok konzorciuma
Támogatás összege	29 611 945 764 Ft
Megvalósítási időtartam	2018.01.01-2022.10.31.

Kiemelt projekt célja és szakmai tartalma

A 2018. január 1-vel elindult, Európai Szociális Alap társfinanszírozásával megvalósuló GINOP 5.3.10 kiemelt projekt célja a meghirdetéskor a létszámleépítések megelőzése és kezelése volt. A kiemelt projekt célrendszere 2019-ben kibővítésre került, mely szakmai tartalom bővülés a kiemelt projekt címének módosításában is megmutatkozott, a Létszámleépítések megelőzése és kezelése címről, Strukturális változásokhoz való alkalmazkodás segítése címre. Az eredeti cél mellett (létszámleépítések megelőzése és kezelése) új szakmai célok is megjelentek, mint a strukturális vagy technológiai változásokkal érintett munkavállalók képzése és a regisztrált álláskereső felvétele esetén a munkahelyi betanítás támogatása. 2020-ban újabb szakmai tartalom bővítésre került sor, tekintettel a Kormány azon döntésére, hogy a GINOP 5.3.10-VEKOP-17 kiemelt projekt terhére kerül elszámolásra a COVID járvány munkaerőpiaci hatásait csökkentő, munkahelyek védelme érdekében bevezetett csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatásra fordított kiadás. E módosítás során a projekt területi hatályának a Közép-magyarországi régióra történő kiterjesztésére is sor került annak érdekében, hogy az e régióban felmerült kiadások is elszámolhatók legyenek a GINOP-5.3.10 kiemelt projektben. A projekt keretében nyújtott támogatásokkal kapcsolatos tevékenységeket (bevonás, kérelem elbírálás, támogatás finanszírozás) a konzorciumi partner kormányhivatalok végezték. A kiemelt projekt a Nemzeti Foglalkoztatási Alap előfinanszírozásával valósult meg.

A kiemelt projekt szakmai tartalma a fentiek alapján az alábbi 4 komponenst foglalta magában:

I. A létszámleépítések megelőzése és kezelése

E komponensbe az a munkavállaló volt bevonható, akit a munkáltatója (versenyszféra, közsféra) által a kormányhivatal felé bejelentett csoportos létszámcsökkentés érint, vagy akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte. A munkavállaló mielőbbi újbóli elhelyezkedését képzésekkel és munkaerőpiaci szolgáltatásokkal segíti a kormányhivatal. A képzési támogatást nem a munkáltató kapja, a programban való részvételt a munkavállalónak kell kezdeményeznie még a munkaviszonya alatt a lakhelye, tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatal foglalkoztatási osztályán. A képzési költségek 100%-ban voltak megtéríthetőek.

Megvalósítás tapasztalata, eredménye

A GINOP 5.3.10 kiemelt projekt indulásakor a létszámleépítéssel érintettek közvetlen segítségére fókuszált, ugyanakkor a több ezres bejelentett létszámleépítési szándék ellenére a programba vont résztvevők száma elmaradt a várakozásoktól. Ennek hátterében döntően az húzódott meg, hogy a leépítéssel érintett vállalatok egy része maga biztosította a munkavállalói elhelyezkedését segítő

outplacement szolgáltatásokat, illetve a munkaerőhiány önmagában több ágazatban, szakmában segítette a leépítéssel érintettek gyors elhelyezkedését.

E komponens keretében 254 fő csoportos létszámleépítéssel, vagy munkaviszonyának várhatóan 1 éven belüli megszüntetésével érintett munkavállaló programba vonására került sor. A munkanélkülivé válás megelőzése, az újbóli elhelyezkedés érdekében e munkavállalók segítésére munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtása, valamint képzésben való részvétel támogatása révén került sor.

A folyamatossá váló strukturális és technológiai változások állandó alkalmazkodást kívánnak meg a munkáltatóktól, ha meg akarják őrizni a versenyképességüket. Mindez a munkavállalóktól is azt követeli meg, hogy folyamatosan megújítsák a tudásukat. A meglévő munkaerő megtartása egy munkaerőhiánnyal jellemezhető munkaerőpiaci környezetben felértékelődik, melyhez a munkavállalók képzésének támogatása is hozzájárulhat. A munkáltatók versenyképességének megőrzését, és munkaerőhiány kezelését segíti a regisztrált álláskeresők munkahelyi beilleszkedésének, betanításának támogatása is.

A projekt megvalósítás első évi tapasztalatai és az előző bekezdésben jelzett folyamatok alapozták meg a projekt szakmai tartalmának bővítését és a megvalósítási időtartam meghosszabbítását a II. és III. pontban jelzett tartalom szerint.

II. Strukturális vagy technológiai változásokkal érintett munkavállalók képzése

A programelem célcsoportját a strukturális vagy technológiai változásokkal érintett munkaadók és munkavállalók alkotják. A komponens a munkáltatónak nyújtott támogatás révén segíti elő az érintett munkavállaló képzését, munkahelyük megőrzését. Strukturális változásnak tekinthető minden olyan a gazdasági környezet alakulásával összefüggő változás, ami alkalmazkodást tesz szükségessé a munkáltató vagy a munkavállalók részéről, befolyásolja a munkáltatók szaktudással vagy kompetenciákkal kapcsolatos igényeit, új szakképzettség vagy kompetenciák megszerzését teszi szükségessé. Technológiai változásnak minősül minden olyan változás, ami az alkalmazott munkaeszközök vagy technológia, illetve termelési folyamat megváltozásához kapcsolódik. E komponens keretében az elképzelések szerint a munkáltatónak kellett benyújtani a munkavállalói képzésére, átképzésére irányuló kérelmet a székhelye vagy telephelye szerint illetékes kormányhivatal foglalkoztatási osztályához. A támogatás a képzési költségek megtérítésére irányul. A képzési költségek (beleértve a vizsga költségeket is) maximum 75%-ban támogathatók. Amennyiben a munkavállaló a kérelem benyújtásakor már betöltötte a 45. életévét, a képzési költségek 100%-ban megtéríthetők. A támogatásban részesülő munkáltatónak vállalnia kellett a képzés idejével megegyező időtartamban a képzésben résztvevő munkavállalók továbbfoglalkoztatását.

III. Nyilvántartott álláskeresők felvétele esetén a munkahelyi betanítás támogatása

E programelem a munkaadó betanítást végző munkavállalójának béréhez a munkaadónak nyújtott támogatáson keresztül tervezte elősegíteni a munkaadó által felvételre kerülő nyilvántartott álláskereső(k) betanítását, munkahelyi beilleszkedését. A támogatás a betanításhoz 2 fő nyilvántartott álláskereső foglalkoztatása esetén nyújtható, amennyiben a felvételre kerülők közül legalább 1 fő hátrányos helyzetű nyilvántartott álláskereső, s ekkor az új munkavállalók betanítását végző munkahelyi segítő bérének maximum 50%-os bérköltség támogatása maximum 90 nap időtartamban nyújtható, melynek során a támogatás nem haladhatja meg a 180.000 Ft/hó összeget. Amennyiben a munkáltató megváltozott munkaképességű nyilvántartott álláskeresőt alkalmaz, a támogatás már 1 fő megváltozott munkaképességű álláskereső alkalmazása esetén is adható, s ekkor a betanítást végző munkahelyi segítő bérének maximum 100%-os bérköltség támogatása maximum 12 hónap időtartamban nyújtható, melynek során a támogatás nem haladhatja meg a 360.000 Ft/hó összeget. A támogatás megállapításának további feltétele, hogy a munkáltató határozatlan idejű, vagy legalább 12 hónapra szóló határozott idejű szerződést kössön a felvételre kerülő álláskeresőkkel.

A II. és III. komponens megvalósulása

A II. és III. komponensben tervezett támogatások tényleges igénybevételére, támogatás megítélésére részben e program elemek informatikai hátterének kialakításának elhúzódnása, döntően azonban a 2020. elején megjelent COVID járvánnyal összefüggésben nem került sor. A 2020. márciusától a világjárvány következtében kialakuló globális gazdasági válság és recesszió kibontakozását lehetett megfigyelni. A gazdasági mutatók visszaesése és a munkanélküliség növekedése Magyarországot sem kerülte el. A járványhelyzet következtében a kormány munkaerőpiacot érintő szakpolitikai célja között a munkahelyek védelme és a munkanélküliség megelőzése, a foglalkoztatási veszteségek kezelése került középpontba, ezáltal a II. és III. komponens tényleges elindítása a megváltozott környezetben már nem volt indokolt.

IV. A veszélyhelyzet idején történő csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása (Munkahelyvédelmi bértámogatás)

A programelem a munkavállalóknak nyújtott, a veszélyhelyzettel összefüggésben elrendelt csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatásán keresztül segítette elő a munkahelyek megőrzését. A veszélyhelyzet idején történő csökkentett munkaidős foglalkoztatásnak a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében történő támogatásáról szóló 105/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet alapján a munkavállaló a munkáltatóval az állami foglalkoztatási szervként eljáró fővárosi, megyei kormányhivatalhoz együttesen benyújtott kérelem alapján akkor kaphatott támogatást, ha a járvány miatt nehézségekkel küzdő vállalkozások leépítésének megelőzése, a munkahelyek védelme érdekében csökkentett munkaidőt alkalmaztak. A programban a munkáltatónak vállalnia kellett, hogy nem szünteti meg a munkavállaló munkaviszonyát a támogatási idő (3 hónap) és azt követő egy hónapban, az állam pedig meghatározott mértékben kompenzálta a munkavállalónak a kieső munkaidő miatti bércsökkenését.

Projektszintű eredmények

A projektben országosan **195 603** munkavállaló munkahelyének megőrzését, vagy újbóli elhelyezkedését célzó támogatás, szolgáltatás nyújtására került sor. A projektet pozitív kimenettel záró (munkahelyét megtartott, vagy újból elhelyezkedett és/vagy képzettséget szerzett) résztvevők száma **170 188, ez a programba vont résztvevők 87%-át teszi ki.**

Indikátorok	Férfi	Nő	Összesen¹
A munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő programban résztvevők száma	107 456	88 147	195 603
A munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő programot pozitív kimenettel záró (munkahelyét megtartott, vagy újból elhelyezkedett és/vagy képzettséget szerzett) résztvevők száma	93 742	76 446	170 188

A kiemelt projektben résztvevők több mint 99%-a (195 349 fő) a COVID járvány munkaerőpiaci hatásainak kezelése érdekében bevezetett, csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz nyújtott támogatásban részesült (IV. programelem). A COVID járványt megelőzően 254 csoportos létszámleépítéssel, vagy munkaviszonyának várhatóan 1 éven belüli megszüntetésével érintett

¹ Az indikátor tényadatok előállításánál kizárólag azok a résztvevők kerültek figyelembevételre, akik esetén az ESZA közös indikátorok közül a résztvevői definíciónak megfelelő adatok rendelkezésre álltak (nem, kor, iskolai végzettség, és programba lépéskori munkaerőpiaci státusz) és támogatási elemüket ténylegesen megkezdték. Ebből a szigorú résztvevői definícióból is fakad, hogy a ténylegesen támogatottak száma, és monitoring szempontból lejelentett résztvevők száma között eltérés lehet.

munkavállaló programba vonására került sor. A munkanélkülivé válás megelőzése, az újbóli elhelyezkedés érdekében e munkavállalók segítésére munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtása, valamint képzésben való részvétel támogatása révén került sor (I. komponens).

Indikátorok	Létszámleépítések megelőzése, kezelése képzéssel, szolgáltatásokkal (I. komponens)	Csökkentett munkaidős támogatás (IV. komponens)	Összesen
A munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő programban résztvevők száma	254	195 349	195 603
A munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő programot pozitív kimenettel záró (munkahelyét megtartott, vagy újból elhelyezkedett és/vagy képzettséget szerzett) résztvevők száma	170	170 018	170 188

Támogatási elem	Támogatásba bevontak száma (fő)	Támogatásra kifizetett és elszámolt összeg (Ft) ²
veszélyhelyzet idején történő csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása	195 349	27 625 105 180 Ft
A létszámleépítések megelőzése és kezelése (képzések és munkaerőpiaci szolgáltatások)	254	25 495 099 Ft
Nyilvántartott álláskereső felvétele esetén a munkahelyi betanítás támogatása	0	0 Ft
Strukturális vagy technológiai változásokkal érintett munkavállalók képzése	0	0 Ft

A fenti számokból látszik, hogy a kiemelt projektben elért eredmények, és felhasznált forrás a COVID járvány negatív hatásainak kezelését célzó, csökkentett munkaidős támogatáshoz kapcsolódik. Ez a támogatás forma is igazolja, hogy szükséges olyan konstrukció működtetése, melyek biztosítják az előre nem látható, de gyors beavatkozást szükségessé tevők intézkedésekhez a megfelelő kereteket.

Csökkentett munkaidős támogatás megvalósulásának főbb jellemzői

A csökkentett munkaidős támogatásra a munkáltató és a munkavállaló közösen nyújthattak be kérelmet. A támogatási kérelmet főszabály szerint a támogatással érintett munkavállaló foglalkoztatási helye szerint kellett benyújtani, együttes kérelemben, melyet a munkavállaló és munkáltató is aláírt. A támogatás a munkavállaló részére lett folyósítva.

Támogatás iránti kérelem több mint 207 ezer munkavállalót érintően került benyújtásra. A vállalkozások felől vizsgálva a kérelmek számát az mondható el, hogy 17 690 vállalkozást (azaz telephelyt) érintően lett kérelem benyújtva.

² A táblázatokban megadott adatok a záró ellenőrzés jegyzőkönyvében foglalt adatokkal megegyeznek.

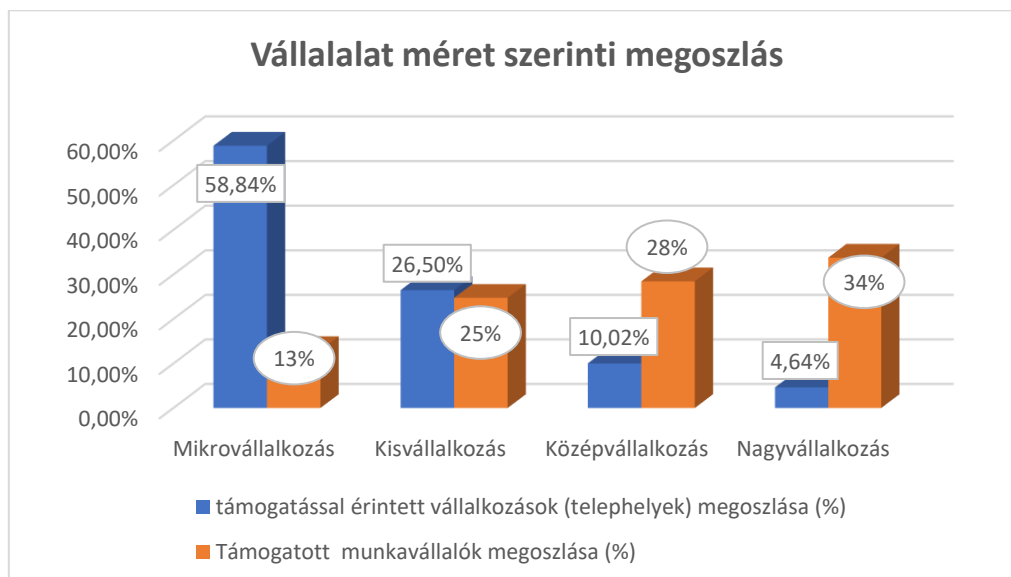
Az ágazatok szerint a vállalkozások megoszlásáról az alábbiak mondhatók el. A kérelmek 89,6%-a az alábbi főbb ágazatokban érkezett be:

Legtöbb kérelem:	db
Kereskedelem, gépjárműjavítás	4 920
Feldolgozóipar	3 091
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 016
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1 835
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	1 362
Szállítás, raktározás	807
Építőipar	777

A támogatott munkavállalók ágazat szerinti megoszlását mutatja az alábbi tábla a főbb érintett ágazatok szerint. A támogatotti létszám 85 %-a lenti táblában felsorolt ágazatokban volt foglalkoztatott:

Legtöbb támogatás:	fő
Feldolgozóipar	99 509
Kereskedelem, gépjárműjavítás	31 713
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	18 304
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	9 806
Szállítás, raktározás	9 127

A támogatás felhasználásának elemzése során az ágazati jellemzők mellett további fontos szempont a vállalkozások méret szerinti vizsgálata.

A vállalat méret szerinti megoszlás azt mutatja, hogy legtöbb támogatott kérelem a mikrovállalkozások részéről került benyújtásra (58,8%), míg a mikrovállalkozásoknál foglalkoztatott, támogatásban részesült munkavállalók aránya az összes támogatott munkavállalón belül 13%. A legtöbb támogatott munkavállaló (34%) a nagyvállalatoknál állt alkalmazásban, míg a kis-és közepes vállalkozásoknál munkaviszonyban állók aránya 25% é 28% volt.